

ԲՆԱԿԱՆ ԳԱԶԻ ՏԵՂԱՓՈԽՈՂԻ ԵՎ ԲԱՇԽՈՂԻ ՄԻՋԵՎ

ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ № _____

ԵՐԵՎԱՆ - 1997թ.

ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ № _____

ԲՆԱԿԱՆ ԳԱՋԻ ՏԵՂԱՓՈԽՈՂԻ ԵՎ ԲԱՇԽՈՂԻ ՄԻՋԵՎ

« _____ » _____ 19 ____ թ. _____ ք. _____

(գազը տեղափոխող ձեռնարկության անվանումը)
այսուհետ՝ Տեղափոխող, ի դեմս տնօրեն (նախագահ) _____

_____, որը
(տնօրենի (նախագահի) անունը, ազգանունը)

գործում է համաձայն _____
(գործունեությունը կանոնակարգող փաստաթղթի անվանումը)

և գազ առաքող ձեռնարկության (Առաքողի) լիազորագրով _____

մի կողմից և _____
(գազը բաշխող ձեռնարկության անվանումը)

(այսուհետ՝ Բաշխող), ի դեմս տնօրեն (նախագահ) _____
_____, որը

(տնօրենի (նախագահի) անունը, ազգանունը)
գործում է համաձայն _____
(գործունեությունը կանոնակարգող փաստաթղթի անվանումը)

մյուս կողմից, համատեղ կոչվելով Կողմեր, կազմեցին սույն պայմանագիրը
հետևյալի մասին:

Հոդված 1

Պայմանագրի առարկան

1.1 Սույն պայմանագրի առարկա է հանդիսանում բնական գազի հանձնումը և
ընդունումը:

1.2 Տեղափոխողը պարտավորվում է բնական գազը առաքման կետերում
Բաշխողին հանձնել, իսկ Բաշխողը պարտավորվում է ընդունել այն սույն
պայմանագրի պայմաններին համաձայն:

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

Հոդված 2 **Սահմանումներ**

Բացառությամբ այն դեպքերի, երբ բովանդակությունը այլ իմաստ է պարունակում, սույն պայմանագրում օգտագործված տերմինները նշանակում են.

2.1 **«Բնական գազ»**, կամ **«Գազ»** - բնական գազ, որի որակական ցուցանիշները համապատասխանում են ԳՈՍՏ 5542-87 «Բնական վառելանյութային գազեր արդյունաբերության և կոմունալ-կենցաղային նպատակների համար»:

2.2 **«Նորմալ խորանարդ մետր»**, կամ **«ՆԽՄ»** - չոր գազի քանակություն, որը գրավում է Յելսիուսի 20 աստիճան ջերմաստիճանի և 101.325 կՊա կամ 1.033227 կգ/սմ² ճնշման պայմաններում մեկ խորանարդ մետր ծավալ:

2.3 **«Գազի ճնշում»** - գազատարի մեջ գազի բացարձակ ճնշման և մթնոլորտային ճնշման տարբերություն, արտահայտված կգ/սմ²:

2.4 **«Օր»** - 24 ժամանոց ժամանակահատված, սկսած նախորդ օրվա առավոտյան ժամը 10-ից և վերջացած տվյալ օրվա առավոտյան ժամը 10-ին:

2.5 **«Ամիս»** - ժամանակահատված, որը սկսվում է նախորդ ամսվա վերջին օրվա առավոտյան ժամը 10-ին և վերջանում տվյալ ամսվա վերջին օրվա առավոտյան ժամը 10-ին:

2.6 **«Տարի»** - ժամանակաշրջան, որը սկսվում է նախորդ տարվա դեկտեմբերի 31-ի առավոտյան ժամը 10-ին և վերջանում տվյալ տարվա դեկտեմբերի 31-ի առավոտյան ժամը 10-ին:

2.7 **«Հաշվառքի կայան»** - կայան, որտեղ չափվում է առաքվող գազի քանակը:

Հոդված 3 **Առաքման կետը**

3.1 Որպես առաքման կետեր են հանդիսանում Տեղափոխողի գազաբաշխիչ կայանների(ԳԲԿ) հետևյալ Հաշվառքի կայանների

(հաշվառքի կայանների(ԳԲԿ-ների) անվանումները և գտնվելու վայրը)

ելքային փականների և Բաշխողի գազատարների միացման կետերը:

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

Որպես առաքման ճնշում ընդունվում է գազի ճնշումը Հաշվառքի կայանների ելքային փականի ելքում:

Հոդված 4 **Գազի որակը և առաքման ճնշումը**

- 4.1 Բաշխողին առաքման կետերում հանձնվող գազի որակական ցուցանիշները պետք է համապատասխանեն ԳՈՍՏ 5542-87 «Բնական վառելանյութային գազեր արդյունաբերության և կոմունալ-կենցաղային նպատակների համար»:
- 4.2 Առաքման կետերում գազը հանձնելիս Տեղափոխողը պետք է ապահովի գազի հետևյալ ճնշումները՝

կգ/սմ

2

(հաշվարկի կայանի (ԳԲԿ-ի) անվանումը)	(նվազագույն ճնշումը)	(առավելագույն ճնշումը)
--	-------------------------	------------------------

- 4.3 Տեղափոխողը գազը հանձնելիս պարտավոր է ապահովել նրա մաքրումը մեխանիկական խարնուրդներից համաձայն գազաբաշխիչ կայանների համապատասխան սարքավորումների շահագործման կանոնների:
- 4.4 Տեղափոխողը պարտավոր է Բաշխողի հիմնավորված պահանջով կատարել գազի օդորիզացումը:

Հոդված 5 **Առաքման քանակը**

- 5.1 Տեղափոխողը պարտավոր է գազի հանձնումը առաքման կետերում ապահովել համաձայն Առաքողի և Բաշխողի փոխհամաձայնեցված բաշխման ժամանակացույցի: Հանձնվող գազի բաշխումը ըստ ամսվա օրերի, որպես կանոն, կատարվում է հավասարաչափ: Տեղափոխողի կողմից հանձնված և Բաշխողի կողմից ընդունված գազի քանակակության շեղումը միջին օրական քանակությունից չպետք է գերազանցի ____ %-ը:

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

Հոդված 6

Չափումներ և ստուգումներ

6.1 Կոմերցիոն հաշվարկները Տեղափոխողի և Բաշխողի միջև կատարվում են համաձայն ԳԲԿ-ների հաշվառքի կայանների չափող սարքավորումների ցուցմունքների: Հաշվառքի կայանները պետք է հանդերձված լինեն գազի ծախսը և քանակությունը չափող սարքերով, որոնց տեխնիկական և չափագիտական բնութագրերը պետք է համապատասխանեն կիրառվող ստանդարտների պահանջներին, և որոնք ստուգաչափված և վկայագրված պետք է լինեն ստանդարտացման իրավասու մարմինների կողմից:

6.2 Հաշվառքի կայանը պետք է պարունակի՝

- ա). գազի ծախսը և քանակությունը չափող սարքեր՝ մեկ կամ մեկից ավելի չափող խողովակներ, հանդերձված չափող տափօղակներով (մեկ տափօղակ՝ մեկ չափող խողովակի համար), չափող տափօղակի վրա առաջացած ճնշման անկումը գրանցող մեխանիկական կամ էլեկտրոնային սարքեր (ծախսաչափեր)։
- բ). գազի ճնշումը գրանցող սարքեր՝ գազի ավելցուկային կամ բացարձակ ճնշումն անընդհատ գրանցող մեխանիկական կամ էլեկտրոնային սարքեր (տեղադրվում է տափօղակից առաջ)։
- գ). գազի ջերմաստիճանը գրանցող սարքեր՝ գազի ջերմաստիճանը անընդհատ գրանցող մեխանիկական կամ էլեկտրոնային սարքեր։
- դ). էլեկտրոնային (համակարգչային) հաշվիչ, եթե օգտագործվում են էլեկտրոնային չափող սարքեր։

Այլ սարքավորումների կիրառումը պետք է նախապես համաձայնեցվի Բաշխողի հետ:

6.3 Բաշխողը իրավունք ունի՝

- ա) ունենալ մշտական ներկայացուցիչներ Տեղափոխողի հաշվառքի կայաններում։

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

- բ) մասնակցել քարտագրերի մշակման գործընթացին և ստորագրել առաքված գազի մասին կազմած ամսական (կամ օրական) փաստաթղթերը.
- գ) իր ծախսերով տեղադրել Տեղափոխողի հաշվառքի կայանում զուգահեռ չափող սարքեր (բացառությամբ չափող տափօղակի).
- դ) մասնակցել բնական գազի նմուշառմանը և նրա որակական հատկանիշների չափումների գործընթացին.
- ե) ցանկացած ժամանակ ուղարկել իր ներկայացուցչին Տեղափոխողի հաշվառքի կայան օպերատիվ տեղեկություններ ստանալու համար.
- զ) անհրաժեշտության դեպքում պահանջել արտապլանային ստուգումների անցկացում.
- է) կապարակնքել Տեղափոխողի չափող սարքերի իմպուլսային գծերը և փականները:

6.4 Չափման այս կամ այն եղանակը ընտրելիս Կողմերը պետք է նախապատվությունը տան այն եղանակին, որն ապահովում է չափման ավելի բարձր դասը, և որի օգտագործումը բացառում է Կողմերի ազդեցությունը նրանց աշխատանքի վրա:

6.5 Յուրաքանչյուր պլանային կամ արտապլանային ստուգումների ժամանակ չափող սարքերը պետք է կարգաբերվեն այնպես, որպեսզի նվազագույնի հասցվի նրանց չափումների սխալանքը:

6.6 Արտապլանային ստուգումների մասին Կողմերը տեղյակ են պահում միմյանց այդ ստուգումները անցկացնելու օրվանից առնվազն երկու օր առաջ, որպեսզի ապահովվի Կողմերի և, անհրաժեշտության դեպքում, չեզոք իրավասու փորձագետների մասնակցությունը:

6.7 Եթե Կողմերը կամ չեզոք կազմակերպության ներկայացուցիչները հայտնաբերում են չափումների այնպիսի սխալներ, որոնք վնաս են հասցրել Կողմերից մեկին և այդ սխալ չափումների սկիզբը հնարավոր չէ որոշել, ապա ընդունվում է, որ այդ սխալ չափումները սկսվել են վերջին չվիճարկվող

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

ստուգաչափման և սխալ չափման հայտնաբերման օրվա միջև ընկած ժամանակահատվածի կեսում: Ամեն դեպքում ուղղումները պետք է կատարվեն մի ժամանակահատվածի համար, որը չի գերազանցում երկու ամիսը:

6.8 Արտապլանային ստուգումների ծախսերը կատարում է «մեղավոր» կողմը:

6.9 Տեղափոխողը Բաշխողի և Առաքողի փոխհամաձայնեցված սպառման հայտի հիման վրա պարտավոր է չափող սարքերի այնպիսի ընտրություն անել, որպեսզի չափումը ապահովվի գրանցող սարքերի սանդղակի 30-100% տիրույթում: Սպառման ծավալների հնարավոր փոփոխության դեպքում Բաշխողը այդ մասին պաշտոնապես պետք է տեղեկացնի Առաքողին և Տեղափոխողին, և եթե պահանջվի չափող սարքերի փոխարինում կամ հաշվառքի կայանի վերափոխում, ապա պետք է նաև փոխհատուցի այդ փոխարինման կամ վերափոխման հետ կապված Տեղափոխողի ծախսերը: Նշված աշխատանքը կատարվում է Կողմերի համաձայնեցված ժամանակացույցի համաձայն:

6.10 Եթե սպառման համաձայնեցված քանակությունների փոփոխության պատճառով Տեղափոխողի ծախսաչափի գրանցումը կատարվում է սանդղակի 30% -ից ցածր տիրույթում, ապա ծախսը ընդունվում է հավասար ____% -ի, իսկ եթե նշված պատճառով գրանցումը կատարվում է սանդղակի 100% -ից բարձր տիրույթում, ապա ծախսը ընդունվում է հավասար ____% -ի:

6.11 Եթե Տեղափոխողի մեղքով (չափող սարքի և տափօղակի ոչ ճիշտ ընտրություն կամ փոխարինում և այլն) գրանցումը կատարվում է սանդղակի 30% -ից ցածր տիրույթում, ապա ծախսը ընդունվում է հաշվարկված ծախսի ____% -ի չափին հավասար: Եթե նույն պատճառով ծախսաչափի գրանցումը գերազանցում է սանդղակի 100% -ը, ապա ծախսը ընդունվում է հավասար 100% -ի:

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

6.12 Օպերատիվ տեղեկությունները գազաբաշխիչ կայաններից առաքված գազի քանակի, ճնշման և ջերմաստիճանի վերաբերյալ Տեղափոխողը Բաշխողին է հաղորդում երկու ժամը մեկ անգամ: Տեղեկությունները յուրաքանչյուր օրվա առաքված գազի քանակության մասին հաղորդվում են քարտագրերը հաշվարկելուց հետո, բայց ոչ ուշ, քան յուրաքանչյուր օրվա ժամը 12-ը:

6.13 Յուրաքանչյուր ամսվա ավարտից հետո, երեք օրվա ընթացքում, Տեղափոխողը և Բաշխողը Առաքողի հետ համատեղ կազմում են գազի հանձնման-ընդունման ակտ, որը երկկողմ ստորագրվելուց հետո հանդիսանում է վճարման հիմնական փաստաթուղթ:

Ծանոթություն. 6.11, 6.12 և 6.13 հոդվածներում նշված չափման տիրույթի ստորին սահմանը (30%) բարձր ճշտության հաշվառքի սարքերի կիրառման դեպքում կարող է փոխվել: Չափման տիրույթի նոր ստորին սահման է հանդիսանում այն կետը, որից ցածր չափման սխալանքը գերազանցում է 5.0%-ը:

6.14 Տեղափոխողի և Բաշխողի միջև հանձնված գազի քանակի որոշման վերաբերյալ որևէ տարաձայնության առկայության դեպքում նույն ամսաթվով կազմվում է հանձնման և ընդունման ամսական պայմանական ակտ, որում հանձնված-ընդունված գազի քանակը հաշվվում է Տեղափոխողի տվյալների հիման վրա: Վճարման առումով այս ակտը հավասարազոր է հանձնման-ընդունման ամսական ակտին: Տարաձայնությունը սույն պայմանագրի 6.15 հոդվածով նախատեսված կարգով լուծելուց հետո, ճշտվում է տարբերությունը, որը հաշվի է առնվում հաջորդ ամսվա առաքման-ընդունման ակտում:

6.15 Եթե Կողմերը համաձայնության չեն գալիս գազի քանակի որոշման հարցում ծագած տարաձայնությունների վերաբերյալ, ապա վեճը լուծվում է երկկողմանի ընտրված չեզոք կազմակերպության կողմից: Այն դեպքում, Կողմերը համաձայնության չեն գալիս չեզոք կազմակերպության ընտրության

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

հարցում, ապա այդ տարածայնությունները լուծվում են սույն պայմանագրի 11 հոդվածի համաձայն:

Հոդված 7

Կողմերի պարտասխանավորությունը

7.1 Կողմերը իր պարտականությունները կատարելիս պարտավոր են ղեկավարվել գործող ստանդարտների, կանոնների և նորմատիվ-տեխնիկական այլ փաստաթղթերի պահանջներով:

7.2 Այն դեպքում, երբ Տեղափոխողը չի ապահովում 4.2 հոդվածով սահմանված գազի ճնշումը և նրա մաքրումը մեխանիկական խառնուրդներից համաձայն 4.3 հոդվածի պահանջների, և դա պայմանավորված չէ ֆորս-մաժորային հանգամանքների ազդեցությամբ, պլանային կամ փոխհամաձայնեցված վերանորոգումներով, Բաշխողի կողմից սպառման քանակությունների չհամաձայնեցված փոփոխումով, ապա այդպիսի գազը համարվում է անորակ: Նման դեպքում Տեղափոխողը անմիջապես, բայց ոչ ուշ քան 24 ժամվա ընթացքում, պարտավոր է տեղեկացնել Բաշխողին գազի որակի և ճնշման մասին, և եթե Բաշխողը համաձայնվում է ընդունել այդպիսի գազը, ապա Տեղափոխողը Բաշխողին վճարում է տուգանք, որի չափը հավասար է՝

$$\frac{V_1 \times C}{1000} \times \frac{a}{100}$$

որտեղ՝

V_1 - անորակ գազի քանակությունն է, նխմ

C - Բաշխողի կողմից ընդունվող գազի սակագինն է՝ ԱՄՆ դոլար/1000 նխմ

a - գազի որակի ցուցանիշների անհամապատասխանելիությունը հաշվի առնող գործակից է, մեկ ցուցանիշի անհամապատասխանելիության դեպքում՝ $a = \text{---}\%$, մեկից ավելի ցուցանիշների անհամապատասխանելիության դեպքում՝ $a = \text{---}\%$:

Հոդված 8

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

Ֆորս-մաժոր

- 8.1 Պայմանագրային պարտավորությունները չկատարելու դեպքում Կողմերը ազատվում են պատասխանատվությունից, եթե դա կապված է եղել անհաղթահարելի ուժի պայմանների (տարերային աղետներ, գազամուղի և ստորգետնյա պահեստ-կայանի վթարներ, իրավասու պետական մարմինների որոշումներ) հետ և, եթե դրանք անմիջականորեն ազդել են պայմանագրային պարտավորությունների կատարման վրա:
- 8.2 Ֆորս-մաժորային պայմանների առաջացման և ավարտի մասին Կողմերը պարտավոր են տեղյակ պահել միմյանց անմիջապես, սակայն ոչ ուշ քան 24 ժամվա ընթացքում:
- 8.3 Ֆորս-մաժորային պայմանների սկիզբը և ավարտը պետք է հաստատվի այդպիսի պայմանները հաստատող ՀՀ իրավասու մարմնի կողմից:

**Հոդված 9
Այլ պայմաններ**

- 9.1 Սույն պայմանագրով չկարգավորվող հարցերը լուծվում են համաձայն ՀՀ գործող օրենսդրության:
- 9.2 Պայմանագրի գործողության ընթացքում ծագող վեճերը լուծվում են բանակցությունների միջոցով: Համաձայնության չգալու դեպքում վեճը լուծվում է Պետական արբիտրաժի միջոցով:

**Հոդված 10
Հաջորդ պայմաններ**

(Սույն հոդվածով ամրագրված պայմանները չպետք է հակասեն սույն պայմանագրի մնացած հոդվածների դրույթներին և ՀՀ գործող օրենսդրությանը:)

Հոդված 11

Պայմանագրի գործողության ժամկետը

11.1 Սույն պայմանագիրը ուժի մեջ է մտնում Կողմերի ստորագրելուց և
 ՀՀ էներգետիկայի հանձնաժողովում գրանցվելուց հետո՝ սկսած «____»
 _____19 __ թ. և գործում է մինչև «____» _____19 __ թ.:
 (ամսաթիվ) (ամսաթիվ)

11.2 Տեղափոխումները սկսելու մասին Տեղափոխողը Բաշխողին պետք է տեղյակ պահի առաքումները սկսելու ամսաթվից ոչ պակաս քան _____օր առաջ:

Σημείωση 12

Կողմերի իրավաբանական հասցեները

Տեղափոխող

Բաշխող

Հասցեն _____

Հաշվարկային հաշիվ
№ _____
Հեռ. _____

Հեռախոս _____

Հեռագիր _____

Տեղափոխող

« » « » 199 р.

Հասցեն _____

Հաշվարկային հաշիվ
№ _____
Հեռ. _____

Հեռախոս _____

Հեռագիր _____

Բաշխող

« » « » 199 р.

« » « » 199 р.

ՀՀ Էներգետիկայի հանձնաժողով

Գրանցված է «_____» _____ 19__ թ.

Գրանցման № _____

Պատասխանաբոլ_____

(ստորագրություն)

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի ՁԵՎ

ԲՆԱԿԱՆ ԳԱԶԻ ԱՌԱՔՄԱՆ ԵՎ ՏԵՂԱՓՈԽՈՂՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ №_____

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի ՁԵՎ

ԵՐԵՎԱՆ - 1997թ.

ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ № _____

ԲՆԱԿԱՆ ԳԱԶԻ ԱՌԱՔՄԱՆ ԵՎ ՏԵՂԱՓՈԽՈՂՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

« _____ » _____ 19 ____ թ. _____ ք. _____

_____ (գազը առաքող ձեռնարկության անվանումը)
(այսուհետ՝ Առաքող), ի դեմս տնօրեն (նախագահ) _____

_____, որը
(տնօրենի (նախագահի) անունը, ազգանունը)

գործում է համաձայն _____
(գործունեությունը կանոնակարգող փաստաթղթի անվանումը)

մի կողմից և _____
(գազը տեղափոխող ձեռնարկության անվանումը)

(այսուհետ՝ Տեղափոխող), ի դեմս տնօրեն (նախագահ) _____
, որը

(տնօրենի (նախագահի) անունը, ազգանունը)
գործում է համաձայն _____
(գործունեությունը կանոնակարգող փաստաթղթի անվանումը)

մյուս կողմից, համատեղ կոչվելով Կողմեր, կազմեցին սույն պայմանագիրը
հետևյալի մասին:

ՀՈԴՎԱԾ 1

Պայմանագրի առարկան

- 1.1 Սույն պայմանագրի առարկա է հանդիսանում բնական գազի առաքումը և ընդունումը ու տեղափոխումը:
- 1.2 Առաքողը պարտավորվում է առաքել, իսկ Տեղափոխողը պարտավորվում է առաքման կետում Առաքողից ընդունել և համապատասխան գազաբաշխիչ կայաններ ու գազի ստորգետնյա պահեստ-կայան հասցնել և հանձնել Առաքողին, կամ նրա կողմից լիազորված մասնագիտացված

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

ծեռնարկությանը (ծեռնարկություններին) բնական գազի որոշակի քանակություն ստորև նշված պայմաններով և ժամկետներում:

- 1.3 Առաքման տարեկան ծավալը (լրացվում է բոլոր գազաբաշխիչ կայանների (ԳԲԿ) համար) կազմում է $\frac{\text{---}}{\text{(գազի քանակություն)}}$ մլն խմ, այդ թվում ըստ եռամսյակների (կամ ամիսների-ըստ Կողմերի համաձայնության):
- 1.4 Սույն պայմանագրի գործողության ընթացքում Կողմերը ղեկավարվում են «Բնական գազից օգտվելու կանոններով» և ՀՀ օրենսդրության այլ նորմատիվ իրավական ակտերով:

ՀՈԴՎԱԾ 2

Սահմանումներ

Բացառությամբ այն դեպքերի, երբ բովանդակությունը այլ իմաստ է պարունակում, սույն պայմանագրում օգտագործված տերմինները նշանակում են.

- 2.1 **«Բնական գազ»**, կամ **«Գազ»** - բնական գազ, որի որակական ցուցանիշները համապատասխանում են ԳՈՍՏ 5542-87 «Բնական վառելանյութային գազեր արդյունաբերության և կոմունալ-կենցաղային նպատակների համար»:
- 2.2 **«Նորմալ խորանարդ մետր»**, կամ **«ՆԽՄ»** - չոր գազի քանակություն, որը գրավում է Յելսիուսի 20 աստիճան ջերմաստիճանի և 101.325 կՊա կամ 1.033227 կգ/սմ³ ճնշման պայմաններում մեկ խորանարդ մետր ծավալ:
- 2.3 **«Կիլոկալորիա»** կամ **«կկալ»** - արտահամակարգային չափման միավոր, որը հավասար է 4186.8 Ջոուլի:
- 2.4 **«Սպորին տեսակարար ջերմարարություն»** կամ **«USQ»** - ջերմության քանակ, արտահայտված կիլոկալորիայով, որը ստացվում է 101.325 կՊա ճնշման տակ գտնվող հավելյալ օդով մեկ նորմալ խորանարդ մետր չոր գազի այրումից, պայմանով որ այրման արգասիքները գտնվում են գազային վիճակում:

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

- 2.5 «**Կոնդենսացման ասֆիճան**» կամ «**Ցողի կետ**» - Յելսիուսի սանդղակով արտահայտված ջերմաստիճան, որի ժամանակ սկսվում է գազում պարունակվող հեղուկացվող բաղադրիչների կոնդենսացումը:
- 2.6 «**Գազի ճնշում**» - գազատարի մեջ գազի բացարձակ ճնշման և մթնոլորտային ճնշման տարբերություն, արտահայտված կգ/սմ²:
- 2.7 «**Օր**» - 24 ժամանոց ժամանակահատված, սկսած նախորդ օրվա առավոտյան ժամը 10-ից և վերջացած տվյալ օրվա առավոտյան ժամը 10-ին:
- 2.8 «**Ամիս**» - ժամանակահատված, որը սկսում է նախորդ ամսվա վերջին օրվա առավոտյան ժամը 10-ին և վերջանում տվյալ ամսի վերջին օրվա առավոտյան ժամը 10-ին:
- 2.9 «**Տարի**» - ժամանակահատված, որը սկսում է նախորդ տարվա դեկտեմբերի 31-ի առավոտյան ժամը 10-ին և վերջանում տվյալ տարվա դեկտեմբերի 31-ի առավոտյան ժամը 10-ին:

Հոդված 3 **Գազի որակը և ճնշումը**

- 3.1 Գազի որակական ցուցանիշները պետք է համապատասխանեն ԳՈՍՏ 5542-87 «Բնական վառելանյութային գազեր արդյունաբերության և կոմունալ-կենցաղային նպատակների համար»:
- 3.2 Գազի ցողի կետը, ըստ ջրի, առաքման կետում պետք է լինի ոչ ավելի քան՝
- ծմռան շրջանում _____-ից մինչև _____ը _____°C
 - ամռան շրջանում _____-ից մինչև _____ը _____°C
- առաքման փաստացի ճնշման պայմաններում :
- 3.3 Գազի ստորին տեսակարար ջերմարարությունը (ՍՋ) պետք է լինի ոչ պակաս քան _____ կկալ/նիսմ և ոչ ավելի քան _____ կկալ/նիսմ:
- 3.4 Առաքման կետում գազի ճնշումը պետք է լինի ոչ պակաս քան _____ կգ/ սմ² և ոչ ավելի քան _____ կգ/ սմ²:

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

3.5 Տեղափոխողը գազաբաշխիչ կայաններում գազը հանձնելիս պարտավոր է ապահովել նրա մաքրումը մեխանիկական խառնուրդներից համաձայն գազաբաշխիչ կայանի համապատասխան սարքավորումների շահագործման կանոնների:

3.6 Տեղափոխողը պարտավոր է գազ ընդունող ձեռնարկության հիմնավորված պահանջով կատարել գազի օդորիզացումը:

3.7 Գազաբաշխիչ կայաններում (ԳԲԿ) գազը հանձնելիս Տեղափոխողը կայանից հետո պետք է ապահովի հետևյալ ճնշումները՝

			կգ/սմ ²
(հաշվարկի կայանի (ԳԲԿ-ի) անվանումը)	(նվազագույն ճնշումը)	(առավելագույն ճնշումը)	

(լրացվում է բոլոր ԳԲԿ-ների համար):

Հոդված 4

Հանձնվող գազի քանակությունները

4.1 Տեղափոխողը պարտավոր է ապահովել գազաբաշխիչ կայաններից գազի հանձնումը Բաշխողին համաձայն Առաքողի կողմից ներկայացված բաշխման գրաֆիկի: Գազի բաշխումը ամսվա ընթացքում կատարվում է հավասարաչափ: Օրական բաշխված գազի քանակի շեղումը օրական միջին քանակությունից չպետք է գերազանցի _____%:

Բաշխման գրաֆիկի այնպիսի փոփոխությունների մասին, որոնց դեպքում անհրաժեշտություն է առաջանում շահագործել մինչ այդ շահագործման մեջ չգտնվող գազատարներ, կամ գազաբաշխիչ կայաններ, Առաքողը տեղեկացնում է Տեղափոխողին ոչ ուշ քան փոփոխությունից մեկ ամիս առաջ:

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

4.2 Գազի ներմղումը գազի ստորգետնյա պահեստ-կայան Տեղափոխողը իրականացնում է _____ - _____
(ներմղման սկսելու միտը) (ներմղման ավարտի ամիսը)
ժամանակահատվածում:

Նշված ժամանակահատվածում Տեղափոխողը պարտավոր է գազի ստորգետնյա պահեստ-կայան ներմղել _____ մլն խմ բնական գազ:

Ներմղման ժամանակացույցի փոփոխությունը իրականացվում է միայն ՀՀ էներգետիկայի նախարարության գրավոր թույլատրությամբ:

4.3 Տեղափոխողը ազատվում է գազի ստորգետնյա պահեստ-կայան գազ ներմղելու պատասխանատվությունից, եթե գազի ճնշումը ստորգետնյա պահեստ-կայանի հաշվառքի կայանի մուտքում ցածր է _____ կգ/ սմ²:

4.4 Գազի ստորգետնյա պահեստ-կայան ներմղված գազը հանդիսանում է Առաքողի սեփականությունը:

4.5 Տեղափոխողը Առաքողի պահանջով պարտավոր է ապահովել ստորգետնյա պահեստ-կայանից գազի բաց թողումը ցանց և նրա բաշխումը ըստ ԳԲԿ-ների:

Հոդված 5 **Չափումներ և ստուգումներ**

5.1 Գազի առաքումը Առաքողի կողմից և նրա ընդունումը Տեղափոխողի կողմից կատարվում են Վրաստանի տարածքում գտնվող «Կրասնի Մոստ» հաշվառքի կայանում:

5.2 Տեղափոխողի սպասարկման տարածքը սահմանափակվում է ՀՀ տարածքով և նա պատասխանատվություն չի կրում «Կրասնի Մոստ» հաշվառքի կայանի և ՀՀ պետական սահմանի միջև ընկած գազատարի հատվածում գազի կորուստների համար: Գազատարի այդ հատվածում կորուստների առկայությունը որոշվում է ըստ Տեղափոխողի վերահսկիչ _____
(հաշվառքի)

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

կայանի(կայանների) անվանումը)

հաշվառքի կայանի (կայանների), որտեղ

Առաքողն ունի մշտական ներկայացուցիչ, և «Կրասնի Մոստ» հաշվառքի կայանի ցուցմունքների համեմատությամբ, և եթե այդ համեմատությունը ենթադրում է գազի կորուստի առկայություն գազատարի վերոհիշյալ հատվածում, ապա ստեղծվում է եռակողմ հանձնաժողով Առաքողի, Տեղափոխողի և Վրաստանի «Վրացտրանսգազարդի» ներկայացուցիչներից, որոնք համատեղ ակտով փաստում են (կամ չեն փաստում) կորուստի առկայությունը: Գազատարի այդ հատվածում գազի կորուստի փաստը արձանագրելուց հետո Կողմերը ճշտում են Տեղափոխողի կողմից ընդունված գազի քանակությունը: Երե հանձնաժողովը չի փաստում կորուստի առկայությունը գազատարի նշված հատվածում, Տեղափոխողի կողմից ընդունված գազի քանակությունը հաշվարկվում է ըստ «Կրասնի Մոստ» հաշվառքի կայանի ցուցմունքի:

5.3 «Կրասնի Մոստ» հաշվառքի կայանը, ինչպես նաև մնացած բոլոր հաշվառքի կայանները պետք է հանդերձված լինեն գազի ծախսը և քանակությունը չափող սարքերով, որոնց տեխնիկական և չափագիտական բնութագրերը համապատասխանում են կիրառվող ԱՊՀ և (կամ) միջազգային ստանդարտների պահանջներին և որոնք ստուգաչափված և վկայագրված են ստանդարտացման իրավասու պետական մարմինների կողմից, այդ թվում առաքման կետում՝ Վրաստանի ստանդարտացման մարմինների կողմից:

5.4 Հաշվառքի կայաններում չափումներին ներկայացվող պահանջները բերված են սույն պայմանագրին կից № 1 աղյուսակում (հավելված №1):

5.5 Տեղափոխողը «Կրասնի Մոստ» հաշվառքի կայանում պարտավոր է՝

- ունենալ մշտական ներկայացուցիչ (ներկայացուցիչներ).
- մասնակցել քարտագրերի մշակման գործընթացին և ստորագրել առաքված գազի մասին կազմված ամսական (կամ օրական) փաստաթղթերը:

Տեղափոխողը «Կրասնի Մոստ» հաշվառքի կայանում իրավունք ունի՝

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

- մասնակցել բնական գազի նմուշառմանը և նրա որակական հատկությունների չափումների գործընթացին.
- պահանջել արտապլանային ստուգումների անցկացում.
- կապարակնքել չափիչ սարքերը, իմպուլսային գծերը և փականները:

5.6 Առաքողը Տեղափոխողի հաշվառքի բոլոր կայաններում իրավունք ունի՝

- ունենալ մշտական ներկայացուցիչ (ներկայացուցիչներ).
- մասնակցել քարտագրերի մշակման գործընթացին և ստորագրել ընդունված կամ բաշխված գազի մասին կազմված ամսական (կամ օրական) փաստաթղթերը.
- պահանջել արտապլանային ստուգումների անցկացում.
- կապարակնքել չափիչ սարքերը, իմպուլսային գծերը և փականները:

5.7 Յուրաքանչյուր պլանային կամ արտապլանային ստուգումների ժամանակ չափող սարքերը պետք է կարգավորվեն այնպես, որպեսզի նվազագույնի հասցվի նրանց չափումների սխալանքը:

5.8 Արտապլանային ստուգումների մասին Կողմերը տեղյակ են պահում միմիանց, իսկ Առաքողը տեղյակ է պահում նաև Վրաստանի համապատասխան կազմակերպության ղեկավարությանը, այդ ստուգումները անցկացնելու օրվանից առնվազն երկու օր շուտ, որպեսզի ապահովվի բոլոր շահագրգիռ կողմերի և, անհրաժեշտության դեպքում, չեզոք իրավասու փորձագետների մասնակցությունը:

5.9 Եթե Կողմերը կամ չեզոք կազմակերպության ներկայացուցիչները հայտնաբերում են չափումների այնպիսի սխալներ, որոնք վնաս են հասցրել Կողմերից մեկին և այդ սխալ չափումների սկիզբը հնարավոր չէ որոշել, ապա ընդունվում է, որ այդ սխալ չափումները սկսվել են վերջին չվիճարկվող ստուգաչափման և սխալ չափման հայտնաբերման օրվա միջև ընկած ժամանակահատվածի կեսում: Ամեն դեպքում ուղղումները պետք է

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

կատարվեն մի ժամանակահատվածի համար, որը չի գերազանցում երկու ամիսը:

5.10 Արտապլանային ստուգումների ծախսերը կատարում է «մեղավոր» կողմը:

5.11 Օպերատիվ տեղեկությունները առաքման կետում առաքված գազի ծախսի, ճնշման և ջերմաստիճանի մասին հաղորդվում են Առաքողի կողմից յուրաքանչյուր երկու ժամը մեկ անգամ: Օպերատիվ տեղեկությունները յուրաքանչյուր օրվա առաքված գազի քանակության մասին հաղորդվում են Տեղափոխողին քարտագրերի մշակումից հետո, բայց ոչ ուշ քան տեղական ժամանակով ժամը _____-ը: Կողմերի համաձայնությամբ այդ տեղեկությունները կարող են հաղորդել Տեղափոխողի ներկայացուցիչները:

5.12 Օպերատիվ տեղեկությունները ընդունված և բաշխված գազի քանակի և ճնշման վերաբերյալ Տեղափոխողը հաղորդում է Առաքողին յուրաքանչյուր երկու ժամը մեկ անգամ, իսկ արտակարգ իրավիճակներում՝ Առաքողի կողմից որոշված պարբերականությամբ: Յուրաքանչյուր օրվա առավոտյան ժամը 10-ից մինչև 12-ը ընկած ժամանակահատվածում Տեղափոխողը Առաքողին օպերատիվ տեղեկություններ է հաղորդում ընդունված և բաշխված գազի օրական քանակությունների վերաբերյալ:

Հոդված 6 **Վճարումները**

6.1 Սույն պայմանագրով սահմանված ծառայությունների համար Առաքողը պարտավորվում է Տեղափոխողի կողմից ընդունված յուրաքանչյուր 1000 նխմ բնական գազի դիմաց վճարել $(A - B \times P_F)$ ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ հաշվված հաշվետու ամսվան նախորդող ամսի 25-ին ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված դոլարի և դրամի հաշվարկային կուրսով:

P_F - հաշվարկային ամսում տեխնոլոգիական կորուստների և սեփական կարիքների համար գազի ծախսի գումարային փաստացի արժեքն է, %;

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

Նշված արտահայտության A և B թվային արժեքները սահմանում է ՀՀ էներգետիկայի հանձնաժողովը:

6.2 Պայմանագրի 6.1 հոդվածով սահմանված վճարի չափը հաշվված է տեղափոխողի համակարգում պլանային ____% կորուստների և ____% սեփական կարիքների համար գազի ծախսի համար և ենթակա է վերանայման վերը նշված պլանային արժեքների փոփոխության դեպքում:

6.3 Վճարումների և ֆինանսական հոսքերի կարգավորումը իրականացվում է համաձայն ՀՀ էներգետիկայի նախարարության կողմից սահմանված կարգի (լրացվում է «Հատուկ Պայմաններ» հոդվածում):

Հոդված 7

Կողմերի պատասխանատվությունը

7.1 Տեղափոխողը իր պարտականությունները կատարելիս պարտավոր է ղեկավարվել գործող ստանդարտների, կանոնների և այլ նորմատիվ-տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջներով: Վթարի վտանգի, կամ նրա առաջացման դեպքում Տեղափոխողը պարտավոր է անմիջապես այդ մասին տեղյակ պահել Առաքողին և Առաքողի հրահանգով դադարեցնել կամ սահմանափակել գազամատակարարումը:

7.2 Եթե գազի ցողի կետը, ըստ ջրի, առաքման կետում չի համապատասխանում սույն պայմանագրի 3.2 հոդվածի պահանջներին, ապա Տեղափոխողը պատասխանատվություն չի կրում դրա հետևանքով գազատարներում առաջացած խցանումների և հիդրավլիկ ռեժիմի խախտման համար: Այդպիսի դեպքերում խցանումների չեզոքացման և հիդրավլիկ ռեժիմի կարգավորման հետ կապված լրացուցիչ ծախսերը կատարում է Առաքողը:

7.3 Սույն պայմանագրի 6.1 հոդվածում նշված ժամկետները խախտելու դեպքում Առաքողը Տեղափոխողին վճարում է տույժ յուրաքանչյուր ժամկետանց օրվա

համար չկատարված վճարումների _____ % -ի չափով, բայց ոչ ավելի քան չվճարված գումարի _____ % -ի չափով:

7.4 Սույն պայմանագրի 4.1 հոդվածի պահանջները իր մեղքով խախտելու դեպքում Տեղափոխողը Առաքողին վճարում է տույժ չհանձնված գազի ծավալի գնի _____% չափով:

7.5 Սույն պայմանագրի 4.2 հոդվածի պահանջները իր մեղքով խախտելու դեպքում Տեղափոխողը Առաքողին վճարում է տույժ չներմղված գազի ծավալի գնի _____% չափով:

Հոդված 8 **Ֆորս մաժոր**

8.1 Պայմանագրային պարտավորությունները լրիվ կամ մասամբ չկատարելու դեպքում Կողմերը ազատվում են պատասխանատվությունից, եթե դա կապված է եղել անհաղթահարելի ուժի պայմանների հետ (տարերային աղետներ, գազամուղի և ստորգետնյա պահեստ-կայանի վթարներ, իրավասու պետական մարմինների որոշումներ) և, եթե դրանք անմիջականորեն ազդել են պայմանագրային պարտավորությունների կատարման վրա:

8.2 Ֆորս-մաժորային պայմանների առաջացման և ավարտի մասին Կողմերը պարտավոր են տեղյակ պահել միմյանց անմիջապես, սակայն ոչ ուշ քան 24 ժամվա ընթացքում:

8.3 Ֆորս-մաժորային պայմանների սկիզբը և ավարտը պետք է հաստատվի այդպիսի պայմանները հաստատող ՀՀ իրավասու մարմնի կողմից:

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

Հոդված 9

Այլ պայմաններ

9.1 Սույն պայմանագրով չկարգավորվող հարցերը լուծվում են համաձայն ՀՀ գործող օրենսդրության:

9.2 Սույն պայմանագրի գործողության ընթացքում ծագող վեճերը լուծվում են բանակցությունների միջոցով: Համաձայնության չգալու դեպքում վեճը լուծվում է Պետական արբիտրաժի միջոցով:

Հոդված 10

Հափուկ պայմաններ

(Սույն հոդվածով ամրագրված պայմանները չպետք է հակասեն սույն պայմանագրի մնացած հոդվածների դրույթներին և ՀՀ գործող օրենսդրությանը:)

Հոդված 11

Պայմանագրի գործողության ժամկետը

11.1 Սույն պայմանագիրը ուժի մեջ է մտնում կողմերի ստորագրելուց և ՀՀ էներգետիկայի հանձնաժողովում գրանցվելուց հետո՝ սկսած «_____» _____ 19__ թ. և գործում է մինչև « _____» _____ 19__ թ.:
(ամսաթիվ) (ամսաթիվ)

11.2 Առաքումները սկսելու մասին Առաքողը Տեղափոխողին պետք է տեղյակ պահի առաքումները սկսելու ամսաթվից ոչ պակաս քան _____ օր առաջ:

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

Հոդված 12

Կողմերի իրավաբանական հասցեները

Առաքող

Հասցեն _____

Հաշվարկային հաշիվ

№ _____

Հեռ. _____

Հեռատիպ _____

Հեռագիր _____

Առաքող

« _____ » 199 թ.

Տեղափոխող

Հասցեն _____

Հաշվարկային հաշիվ

№ _____

Հեռ. _____

Հեռատիպ _____

Հեռագիր _____

Տեղափոխող

« _____ » 199 թ.

ՀՀ էներգետիկայի հանձնաժողով

Գրանցված է « _____ » 19 __ թ.

Գրանցման № _____

Պատրաստող _____

(ստորագրություն)

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

(Հավելված № 1)
«___»_____199__թ
№_____ պայմանագրի

Աղյուսակ № 1

№	Չափումներ	Կիրառվող ստանդարտը	Չափման պահանջվող պարբերությունը	Թույլատրելի ճշտության չափը	Չափաբերման պարբերությունը	Ծանոթություն
1.	Գազի ծախսը և քանակությունը	ՌԴ-50-213-80				
ա/	տափողակի վրա ճնշման անկումը՝				Չափող տափողակ - առնվազն տարին մեկ անգամ	
	մեխանիկական գրանցող սարքեր		անընդհատ	1.5	առնվազն ամիսը մեկ անգամ	
	էլեկտրոնային փոխակերպիչներ		անընդհատ	0.1 - 0.5		
բ/	ճնշումը տափողակից առաջ՝					
	մեխանիկական գրանցող սարքեր		անընդհատ	1.0	առնվազն ամիսը մեկ անգամ	
	էլեկտրոնային փոխակերպիչներ		անընդհատ	0.1 - 0.5		
գ/	գազի ջերմաստրճանը՝					
	մեխանիկական կամ էլեկտրական գրանցող սարքեր		անընդհատ	1.5	առնվազն ամիսը մեկ անգամ	
	էլեկտրոնային փոխակերպիչներ		անընդհատ	0.1 - 0.3		
դ/	ծախսի և քանակության հաշվարկում՝					
	-քարտագրերի հիման վրա		օրական 1 անգամ	ոչ ավելի 0.3%	առնվազն ամիսը մեկ անգամ	
	-փոխակերպիչներից՝ համակարգչային հաշվարկում		անընդհատ	ոչ ավելի 01%	առնվազն ամիսը մեկ անգամ	

2	Գազի խտությունը	ԳՈՍՏ 17310-86 ԳՈՍՏ 23781-87 ԳՈՍՏ 22667-82 ISO-ի համապատասխան ստանդարտներ, նախապես համաձայնեցված ստանդարտացման մարմինների հետ	ամեն օր բացի ազատ և տոնական օրերից	0.2–0.5%	առնվազն տարին 1 անգամ	առավելությունը տրվում է ինքնըջխատ սարքերին, որոնք ունեն հնարավորությո ւն պարբերական /առնվազն օրական մեկ անգամ/ չափաբերման
3.	Գազի ցողի կետը ըստ ջրի	ԳՈՍՏ 20060 ISO-ի համապատասխան ստանդարտներ, նախապես համաձայնեցված ստանդարտացման մարմինների հետ	առնվազն ամիսը մեկ անգամ	1°C	առնվազն տարին մեկ անգամ	առավելությունը տրվում է ինքնաշխատ՝ կոնդենսացիոն բնույթի սարքերին, որոնք ունեն հնարավորությո ւն պարբերական /առնվազն ամիսը մեկ անգամ/ չափաբերման

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

ԲՆԱԿԱՆ ԳԱՋԻ ԱՌՔ ՈՒ ՎԱՃԱՌՔԻ

ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ № _____

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

ԵՐԵՎԱՆ - 1997թ.

ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ № _____

ԲՆԱԿԱՆ ԳԱԶԻ ԱՌՔ ՈՒ ՎԱՃԱՌՔԻ

« _____ » _____ 19 ____ թ. _____ ք. _____

(գազը վաճառող ձեռնարկության անվանումը)

(այսուհետ՝ Վաճառող), ի դեմս տնօրեն (նախագահ) _____

, որը

(տնօրենի (նախագահի) անունը, ազգանունը)

գործում է համաձայն _____

(գործունեությունը կանոնակարգող փաստաթղթի անվանումը)

մի կողմից և _____

(գազը գնող ձեռնարկության անվանումը)

(այսուհետ՝ Գնորդ), ի դեմս տնօրեն (նախագահ) _____

, որը

(տնօրենի (նախագահի) անունը, ազգանունը)

գործում է համաձայն _____

(գործունեությունը կանոնակարգող փաստաթղթի անվանումը)

մյուս կողմից, համատեղ կոչվելով Կողմեր, կազմեցին սույն պայմանագիրը հետևյալի մասին:

Հոդված 1

Պայմանագրի առարկան

1.1 Սույն պայմանագրի առարկա է հանդիսանում բնական գազի առքը և վաճառքը:

1.2 Վաճառողը պարտավորվում է բնական գազը առաքման կետ հասցնել ու Գնորդին վաճառել, իսկ Գնորդը պարտավորվում է գնել այն սույն պայմանագրի պայմաններին համաձայն և իրացնել սպառողներին:

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

համաձայն նրանց հետ իր կողմից կնքվող պայմանագրերի պայմանների ու ժամկետների:

- 1.3 Սույն պայմանագրի գործողության ընթացքում Կողմերը ղեկավարվում են «Բնական գազից օգտվելու կանոններով» և ՀՀ օրենսդրության այլ նորմատիվ իրավական ակտերով:

Հոդված2 **Սահմանումներ**

Բացառությամբ այն դեպքերի, երբ բովանդակությունը այլ իմաստ է պարունակում, սույն պայմանագրում օգտագործված տերմինները նշանակում են.

- 2.1 **«Բնական գազ»**, կամ **«Գազ»** - բնական գազ, որի որակական ցուցանիշները համապատասխանում են ԳՈՍՏ 5542-87 «Բնական վառելանյութային գազեր արդյունաբերության և կոմունալ-կենցաղային նպատակների համար»:
- 2.2 **«Նորմալ խորանարդ մետր»**, կամ **«ՆԽՄ»** - չոր գազի քանակություն, որը գրավում է Ցելսիուսի 20 աստիճան ջերմաստիճանի և 101.325 կՊա կամ 1.033227 կգ/սմ² ճնշման պայմաններում մեկ խորանարդ մետր ծավալ:
- 2.3 **«Կիլոկալորիա»** կամ **«կկալ»** - արտահամակարգային չափման միավոր, որը հավասար է 4186.8 Ջոուլի:
- 2.4 **«Ստորին տեսակարար ջերմարարություն»** կամ **«USQ»** - ջերմության քանակ, արտահայտված կիլոկալորիայով, որը ստացվում է 101.325 կՊա ճնշման տակ գտնվող հավելյալ օդով մեկ նորմալ խորանարդ մետր չոր գազի այրումից, պայմանով որ այրման արգասիքները գտնվում են գազային վիճակում:

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

- 2.5 **«Կոնդենսացման ասֆիճան»** կամ **«Ցողի կեփ»** - Ցելսիուսի սանդղակով արտահայտված ջերմաստիճան, որի ժամանակ սկսվում է գազում պարունակվող հեղուկացվող բաղադրիչների կոնդենսացումը:
- 2.6 **«Գազի ճնշում»** - գազատարի մեջ գազի բացարձակ ճնշման և մթնոլորտային ճնշման տարբերություն, արտահայտված կգ /սմ²:
- 2.7 **«Օր»** - 24 ժամանոց ժամանակահատված, սկսած նախորդ օրվա առավոտյան ժամը 10-ից և վերջացած տվյալ օրվա առավոտյան ժամը 10-ին:
- 2.8 **«Ամիս»** - ժամանակահատված, որը սկսվում է նախորդ ամսվա վերջին օրվա առավոտյան ժամը 10-ին և վերջանում տվյալ ամսվա վերջին օրվա առավոտյան ժամը 10-ին:
- 2.9 **«Տարի»** - ժամանակաշրջան, որը սկսվում է նախորդ տարվա դեկտեմբերի 31-ի առավոտյան ժամը 10-ին և վերջանում տվյալ տարվա դեկտեմբերի 31-ի առավոտյան ժամը 10-ին:
- 2.10 **«Հաշվառքի կայան»** - կայան, որտեղ չափվում է առաքվող գազի քանակը:

Հոդված 3 **Առաքման կեփը**

- 3.2 Որպես առաքման կետեր են հանդիսանում Վաճառողի կողմից լիազորված ձեռնարկության (Տեղափոխողի) հետևյալ Հաշվառքի կայանների

(հաշվառքի կայանների անվանումները և գտնվելու վայրը)

ելքային փականների և Գնորդի գազատարների միացման կետերը:

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

Որպես առաքման ճնշում ընդունվում է Հաշվառքի կայանների ելքային փականի ելքում գազի ճնշումը:

3.3 Բնական գազի առաքումը մինչև առաքման կետեր և վաճառքը Գնորդին իրականացնում է Վաճառողի կողմից լիազորված կազմակերպությունը՝ Տեղափոխողը, որի փոխհարաբերությունները Գնորդի հետ կարգավորվում են առանձին տեխնիկական պայմանագրով: Տեխնիկական պայմանագիրը ուժի մեջ է մտնում Վաճառողի կողմից այն վավերացնելուց հետո:

Հոդված 4 **Գազի որակը և առաքման ճնշումը**

4.1 Գազի որակական ցուցանիշները պետք է համապատասխանեն ԳՈՍՏ 5542-87 «Բնական վառելանյութային գազեր արդյունաբերության և կոմունալ-կենցաղային նպատակների համար»:

4.2 Գազի ցողի կետը, ըստ ջրի, պետք է լինի՝

- ծմռան շրջանում _____-ից մինչև _____ը _____°C
- ամռան շրջանում _____-ից մինչև _____ը _____°C

առաքման փաստացի ճնշումների պայմաններում (կետ 4.6).

4.3 Գազի ստորին տեսակարար ջերմարարությունը (ՍՋ) պետք է լինի ոչ պակաս քան _____ կկալ/նիսմ և ոչ ավելի քան _____ կկալ/նիսմ:

4.4 Գազի բազային ստորին տեսակարար ջերմարարությունը (ՍՋ_բ) հավասար է _____⊕ _____ կկալ/նիսմ:

4.5 Եթե առաքվելիք գազի ՍՋ-ը վեց ամիս շարունակ չի համապատասխանում վերը նշված տիրույթին, ապա Կողմերից մեկի նախաձեռնությամբ կատարվում է պայմանագրի պայմանների վերանայում, որը կարող է ձևակերպվել երկկողմանի լրացուցիչ համաձայնագրի կամ

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

արձանագրության ձևով և որը կհանդիսանա սույն պայմանագրի անբաժանելի մասը:

4.6 Առաքման կետերում գազի ճնշումը պետք է լինի՝

(հաշվարկի կայանի (ԳԲԿ-ի) անվանումը)	(նվազագույն ճնշումը)	(առավելագույն ճնշումը)	կգ/սմ ²
(հաշվարկի կայանի (ԳԲԿ-ի) անվանումը)	(նվազագույն ճնշումը)	(առավելագույն ճնշումը)	կգ/սմ ²
(հաշվարկի կայանի (ԳԲԿ-ի) անվանումը)	(նվազագույն ճնշումը)	(առավելագույն ճնշումը)	կգ/սմ ²

4.7 Գազի առաքումների կամ ընդունման դադարեցումից հետո առաքումները վերսկսելիս, Վաճառողը պարտավոր է սույն պայմանագրով որոշված գազի օրական քանակությունները և առաքման ճնշումները ապահովել առաքումները սկսելուց հետո առնվազն ժամվա ընթացքում:

4.8 Եթե առաքվելիք գազի որակը և (կամ) ճնշումը չի համապատասխանում 4.1; 4.2, 4.3, և 4.6 հոդվածներում նշված ցուցանիշներին, ապա այդպիսի գազը համարվում է անորակ: Նման դեպքում Վաճառողը անմիջապես, բայց ոչ ուշ քան 24 ժամվա ընթացքում պարտավոր է տեղեկացնել Գնորդին առաքվելիք գազի որակի և ճնշման մասին և Գնորդը իրավասու է հրաժարվել այդ գազից, կամ ընդունել այն ամբողջությամբ կամ մասնակի: Եթե Գնորդը որոշում է ընդունել այդպիսի գազն ամբողջությամբ կամ մասնակի, ապա Վաճառողը վճարում Գնորդին տուգանք, որի չափը որոշվում է 4.9 հոդվածով:

4.9 Այն դեպքում, երբ Գնորդը գազ է գնում, որը չի համապատասխանում հոդված 4-ով նախատեսված պահանջներին՝

- ծծումբ պարունակող բաղադրիչների պարունակությունը չի համապատասխանում ԳՈՍՏ 5542-87-ի պահանջներին

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

- գազի ցողի կետը ըստ ջրի չի համապատասխանում 4.2 հոդվածի պահանջներին
- գազի ՍՏԳ չի համապատասխանում 4.3 հոդվածի պահանջներին
- գազի ճնշումը չի համապատասխանում 4.6 հոդվածի պահանջներին ապա Վաճառողը Գնորդին պետք է վճարի տուգանք, որը հավասար է՝

$$\frac{V_1 \times C}{1000} \times \frac{a}{100}$$

որտեղ՝

V_1 – անորակ գազի քանակությունն է, նիսմ

C – սույն պայմանագրի 8.1 հոդվածով սահմանված բնական գազի վաճառքի սակագինն է՝ ներառյալ ԱԱՀ-ը,

a – գազի որակի ցուցանիշների անհամապատասխանելիությունը հաշվի առնող գործակից է, մեկ ցուցանիշի անհամապատասխանելիության դեպքում՝ $a = \text{ _____\%}$, մեկից ավելի ցուցանիշների անհամապատասխանելիության դեպքում՝ $a = \text{ _____\%}$:

Հոդված 5 **Առաքման քանակը**

5.1 Վաճառողը պարտավորվում է բնական գազը առաքել և Գնորդին վաճառել, իսկ Գնորդը պարտավորվում է այն գնել և իրացնել համաձայն սույն պայմանագրի պայմանների: Առք ու վաճառքի տարեկան քանակությունը կազմում է (V) _____ մլն նիսմ: Նշված քանակության բաշխումը ըստ եռամսյակների, ամիսների և օրերի կատարվում է համաձայն Կողմերի կողմից հաստատված ժամանակացույցի, որը հանդիսանում է սույն պայմանագրի անբաժանելի մասը:

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

Հոդված 6

Չափումներ և ստուգումներ

6.1 Կոմերցիոն հաշվարկները Վաճառողի և Գնորդի միջև կատարվում են համաձայն ԳԲԿ-ների հաշվառքի կայանների չափող սարքավորումների ցուցմունքների:

6.2 Հաշվառքի կայանները պետք է հանդերձված լինեն գազի ծախսը և քանակությունը չափող սարքերով, որոնց տեխնիկական և չափագիտական բնութագրերը պետք է համապատասխանեն կիրառվող ստանդարտների պահանջներին, և որոնք ստուգաչափված և վկայագրված պետք է լինեն ստանդարտացման իրավասու մարմինների կողմից:

6.3 Հաշվառքի կայանը պետք է պարունակի՝

- ա). գազի ծախսը և քանակությունը չափող սարքեր՝ մեկ կամ մեկից ավելի չափող խողովակներ, հանդերձված չափող տափօղակներով (մեկ տափօղակ՝ մեկ չափող խողովակի համար), չափող տափօղակի վրա առաջացած ճնշման անկումը գրանցող մեխանիկական կամ էլեկտրոնային սարքեր (ծախսաչափեր).
- բ). գազի ճնշումը գրանցող սարքեր՝ գազի ավելցուկային կամ բացարձակ ճնշումն անընդհատ գրանցող մեխանիկական կամ էլեկտրոնային սարքեր (տեղադրվում է տափօղակից առաջ).
- գ). գազի ջերմաստիճանը գրանցող սարքեր՝ գազի ջերմաստիճանը անընդհատ գրանցող մեխանիկական կամ էլեկտրոնային սարքեր.
- դ). էլեկտրոնային (համակարգչային) հաշվիչ, եթե օգտագործվում են էլեկտրոնային չափող սարքեր:

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

Այլ սարքավորումների կիրառումը պետք է նախապես համաձայնեցվի Գնորդի հետ:

6.4 Առաքվող գազի քանակի և որակական հատկանիշների չափումներին ներկայացվող պահանջները պետք է համապատասխանեն սույն պայմանագրին կից №1 աղյուսակում (հավելված №1) բերված ցուցանիշներին:

6.5 Գնորդը իրավունք ունի՝

- ա) ունենալ մշտական ներկայացուցիչներ Տեղափոխողի հաշվառքի կայաններում.
- բ) մասնակցել քարտագրերի մշակման գործընթացին և ստորագրել առաքված գազի մասին կազմած ամսական (կամ օրական) փաստաթղթերը.
- գ) իր ծախսերով տեղադրել Տեղափոխողի հաշվառքի կայանում զուգահեռ չափող սարքեր (բացառությամբ չափող տափօղակի).
- դ) մասնակցել բնական գազի նմուշառմանը և նրա որակական հատկանիշների չափումների գործընթացին.
- ե) ցանկացած ժամանակ ուղարկել իր ներկայացուցչին Տեղափոխողի հաշվառքի կայան օպերատիվ տեղեկություններ ստանալու համար.
- զ) անհրաժեշտության դեպքում պահանջել արտապլանային ստուգումների անցկացում.
- է) կապարակնքել Տեղափոխողի չափող սարքերի իմպուլսային գծերը և փականները:

6.6 Չափման այս կամ այն եղանակը ընտրելիս Կողմերը պետք է նախապատվությունը տան այն եղանակին, որն ապահովում է չափման

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

ավելի բարձր դասը, և որի օգտագործումը բացառում է Կողմերի ազդեցությունը նրանց աշխատանքի վրա:

6.7 Յուրաքանչյուր պլանային կամ արտապլանային ստուգումների ժամանակ չափող սարքերը պետք է կարգաբերվեն այնպես, որպեսզի նվազագույնի հասցվի նրանց սխալանքը:

6.8 Արտապլանային ստուգումների մասին Կողմերը տեղյակ են պահում միմյանց այդ ստուգումները անցկացնելու օրվանից առնվազն երկու օր առաջ, որպեսզի ապահովվի Կողմերի և, անհրաժեշտության դեպքում, չեզոք իրավասու փորձագետների մասնակցությունը:

6.9 Եթե Կողմերը կամ չեզոք կազմակերպության ներկայացուցիչները հայտնաբերում են չափումների այնպիսի սխալներ, որոնք վնաս են հասցրել Կողմերից մեկին և այդ սխալ չափումների սկիզբը հնարավոր չէ որոշել, ապա ընդունվում է, որ այդ սխալ չափումները սկսվել են վերջին չվիճարկվող ստուգաչափման և սխալ չափման հայտնաբերման օրվա միջև ընկած ժամանակահատվածի կեսում: Ամեն դեպքում ուղղումները պետք է կատարվեն մի ժամանակահատվածի համար, որը չի գերազանցում երկու ամիսը:

6.10 Արտապլանային ստուգումների ծախսերը կատարում է «մեղավոր» կողմը:

6.11 Համաձայն Գնորդի կողմից ներկայացված հայտի Վաճառողը (Տեղափոխողը) պարտավոր է չափող սարքերի այնպիսի ընտրություն անել, որպեսզի չափումը ապահովվի գրանցող սարքերի սանդղակի 30-100% տիրույթում: Սպառման ծավալների հնարավոր փոփոխության դեպքում Գնորդը այդ մասին պաշտոնապես պետք է տեղեկացնի Վաճառողին (Տեղափոխողին), և եթե պահանջվի չափող սարքերի փոխարինում կամ հաշվառքի կայանի վերափոխում, ապա պետք է նաև փոխհատուցի այդ փոխարինման կամ վերափոխման հետ կապված Վաճառողի (Տեղափոխողի)

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

ծախսերը: Նշված աշխատանքը կատարվում է Կողմերի համաձայնեցված ժամանակացույցի համաձայն:

6.12 Եթե սպառման համաձայնեցված քանակությունների փոփոխության պատճառով Վաճառողի (Տեղափոխողի) ծախսաչափի գրանցումը կատարվում է սանդղակի 30% -ից ցածր տիրույթում, ապա ծախսը ընդունվում է հավասար ____% -ի, իսկ եթե նշված պատճառով գրանցումը կատարվում է սանդղակի 100% -ից բարձր տիրույթում, ապա ծախսը ընդունվում է հավասար _____% -ի:

6.13 Եթե Վաճառողի (Տեղափոխողի) մեղքով (չափող սարքի և տափօղակի ոչ ճիշտ ընտրություն կամ փոխարինում և այլն) գրանցումը կատարվում է սանդղակի 30%-ից ցածր տիրույթում, ապա ծախսը ընդունվում է հաշվարկված ծախսի_____%-ի չափին հավասար: Եթե նույն պատճառով ծախսաչափի գրանցումը գերազանցում է սանդղակի 100%-ը, ապա ծախսը ընդունվում է հավասար 100%-ի:

Ծանոթություն. 6.11, 6.12 և 6.13 հոդվածներում նշված չափման տիրույթի ստորին սահմանը (30%) բարձր ճշգրտության հաշվառքի սարքերի կիրառման դեպքում կարող է փոխվել: Չափման տիրույթի նոր ստորին սահման է հանդիսանում այն կետը, որից ցածր չափման սխալանքը գերազանցում է 5.0%-ը:

6.14 Օպերատիվ տեղեկությունները գազաբաշխիչ կայաններից առաքված գազի քանակի, ճնշման և ջերմաստիճանի վերաբերյալ Վաճառողը (Տեղափոխողը) Գնորդին է հաղորդում երկու ժամը մեկ անգամ: Տեղեկությունները յուրաքանչյուր օրվա առաքված գազի քանակության մասին հաղորդվում են քարտագրերը հաշվարկելուց հետո, բայց ոչ ուշ, քան յուրաքանչյուր օրվա ժամը 12-ը:

6.15 Յուրաքանչյուր օրվա առավոտյան ժամը 10-ից մինչև 12-ը ընկած ժամանակահատվածում Գնորդը Վաճառողին օպերատիվ տեղեկություններ է հաղորդում նախորդ օրվա օրական սպառումների մասին ըստ առանձին գազաբաշխիչ կայանների:

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

6.16 Տեղեկությունները առաքված գազի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ հաղորդվում են Գնորդին համաձայն սույն պայմանագրին կից №1 աղյուսակում (հավելված №1) նշված պարբերությամբ, իսկ յուրաքանչյուր ամսվա վերջին օրը կազմվում և Գնորդին է տրամադրվում գազի որակը բնութագրող փաստաթուղթ (կամ գազի որակի սերտիֆիկատ, եթե Վաճառողի չափումները վավերացվում են ստանդարտացման մարմինների կողմից):

6.17 Յուրաքանչյուր ամսվա ավարտից հետո, երեք օրվա ընթացքում, Վաճառողը (Տեղափոխողը) և Գնորդը կազմում են գազի առք ու վաճառքի ակտ, որը երկկողմ ստորագրվելուց հետո հանդիսանում է վճարման հիմնական փաստաթուղթ: Ակտում նշվում է նաև հաշվարկային ամսում գազի միջին ստորին տեսակարար ջերմարարության արժեքը:

6.18 Վաճառողի (Տեղափոխողի) և Գնորդի միջև առաքված գազի քանակի և կամ որակի որոշման վերաբերյալ որևէ տարաձայնության առկայության դեպքում նույն ամսաթվով կազմվում է առք ու վաճառքի ամսական պայմանական ակտ, որում վաճառված-գնված գազի քանակը և կամ որակական ցուցանիշները հաշվվում են Վաճառողի (Տեղափոխողի) տվյալների հիման վրա: Վճարման առումով այս ակտը հավասարազոր է առք ու վաճառքի ամսական ակտին: Տարաձայնությունը սույն պայմանագրի 6.19 հոդվածով նախատեսված կարգով լուծելուց հետո, ճշտվում է տարբերությունը, որը հաշվի է առնվում հաջորդ ամսվա առաքման-ընդունման ակտում:

6.19 Եթե Կողմերը համաձայնության չեն գալիս գազի քանակի և կամ որակի որոշման հարցում ծագած տարաձայնությունների վերաբերյալ, ապա վեճը լուծվում է երկկողմանի ընտրված չեզոք կազմակերպության կողմից: Այն դեպքում, երբ Կողմերը համաձայնության չեն գալիս չեզոք կազմակերպության ընտրության հարցում, ապա այդ տարաձայնությունները լուծվում են սույն պայմանագրի 11 հոդվածի համաձայն:

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

Հոդված 7

Գազի մատակարարման կարգը

- 7.1 Գազի պայմանագրային քանակի բաշխումը ըստ ամիսների կատարվում է, որպես կանոն, հավասարաչափ, ելնելով ամսվա միջին օրական ծավալներից: Կողմերի համաձայնությամբ հնարավոր է ամսական ծավալների փոփոխում: Բնական գազի ամսական առաքման ծավալների իր առաջարկները Գնորդը ներկայացնում է Վաճառողին առաքման ամսվանից 10 օր առաջ:
- 7.2 Գնորդը պարտավորվում է հաշվետու ամսվանից 10 օր առաջ Վաճառողին գրավոր հայտնել իր պատրաստությունը ընդունելու առաքվող գազը:
- 7.3 Գնորդի խնդրանքով հնարավոր է գազի ոչ հավասարաչափ առաքում ըստ Կողմերի համաձայնեցված գրաֆիկի:
- 7.4 Չնախատեսված հանգամանքների պատճառով (ֆորս-մաժոր, պլանային և համաձայնեցված վերանորոգում) գազի առաքման կամ ընդունման ծավալների փոփոխման դեպքում Կողմերը պարտավորվում են օպերատիվ կարգով դիտարկել գազամատակարարման աշխատանքներին վերաբերվող հարցերը:

Հոդված 8

Գազի գինը և վճարման ձևը

- 8.1 Գնորդին վաճառվող գազի սակագինը (C) յուրաքանչյուր 1000 նխմ բնական գազի դիմաց հավասար է ____ ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ հաշվված հաշվետու ամսվան նախորդող ամսի 25-ին ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված դոլարի և դրամի հաշվարկային կուրսով:

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

8.2 Եթե հաշվարկային ամսում գազի փաստացի ՍՏՋ-ը տարբերվում է 4.4 հոդվածում նշված ՍՏՋ-յան արժեքից, ապա գազի վաճառքի սակագինը վերահաշվարկվում է համաձայն հետևյալ բանաձևի՝

$$C_1 = \frac{q_p}{q_b} \times C$$

որտեղ՝

C - սույն պայմանագրի 8.1 հոդվածով սահմանված բնական գազի վաճառքի սակագինն է՝ ներառյալ ԱԱՀ-ը,

q_p - տվյալ ամսում գազի միջին փաստացի ՍՏՋ-ն է, կկալ/նիսմ

q_b -գազի բազային ՍՏՋ-ն է համաձայն 4.4 հոդվածի, կկալ/նիսմ

8.3 Գազի իրացումը, վճարումները և ֆինանսական հոսքերի կարգավորումը իրականացվում են համաձայն ՀՀ էներգետիկայի նախարարության կողմից սահմանված կարգի:

Հոդված 9

Կողմերի պատասխանատվությունը

9.1 Գնորդը իր պարտականությունները կատարելիս պարտավոր է ղեկավարվել գործող ստանդարտների, կանոնների և այլ նորմատիվ-տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջներով: Վթարի վտանգի, կամ նրա առաջացման դեպքում Գնորդը պարտավոր է անմիջապես այդ մասին տեղյակ պահել Վաճառողին և Վաճառողը պարտավոր է դադարեցնել կամ սահմանափակել գազամատակարարումը:

9.2 Եթե գազի ցողի կետը առաքման կետերում չի համապատասխանում սույն պայմանագրի 4.2 հոդվածի պահանջներին, ապա Գնորդը պատասխանատվություն չի կրում դրա հետևանքով գազատարներում առաջացած խցանումների և հիդրավիկ ռեժիմի խախտման համար: Այսպիսի դեպքերում խցանումների չեզոքացման և հիդրավիկ ռեժիմի կարգավորման հետ կախված լրացուցիչ ծախսերը կատարում է Վաճառողը:

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

9.3 Եթե Վաճառողը չի բավարարում պայմանագրում նշված Գնորդի ամսական պահանջարկը, ապա նա տուգանք է վճարում Գնորդին չառաքված գազի ծավալի գնի _____% -ի չափով, եթե չառաքելու պատճառը պայմանավորված չէ Ֆորս-մաժորային հանգամանքներով, պլանային կամ փոխհամաձայնեցված վերանորոգումներով: Չառաքված գազը Վաճառողի կողմից չի փոխհատուցվում:

9.4 Եթե Գնորդը չի ընդունում պայմանագրում նշված ամսական ծավալը, ապա նա տուգանք է վճարում Վաճառողին չընդունված գազի ծավալի գնի _____%-ի չափով, եթե չընդունելու պատճառը պայմանավորված չէ Ֆորս-մաժորային հանգամանքներով, պլանային կամ փոխհամաձայնեցված վերանորոգումներով: Գնորդը պարտավորվում է հաջորդ ամիսների ընթացքում ընդունել չընդունված գազի քանակը:

9.5 Գնորդը սույն պայմանագրի 8.1 հոդվածը խախտելու դեպքում Վաճառողին վճարում է տուգանք յուրաքանչյուր ժամկետանց օրվա համար չկատարված վճարումների _____%-ի չափով, բայց ոչ ավելի քան չվճարված գումարի _____% -ը :

9.6 Սույն պայմանագրի 4.9 հոդվածով որոշված տուգանքները կիրառվում են միայն այն դեպքում, երբ Գնորդը անորակ գազի պատճառով տուգանք է կրել սպառողից (սպառողներից):

Հոդված 10 **Ֆորս-մաժոր**

10.1 Պայմանագրային պարտավորությունները չկատարելու դեպքում Կողմերը ազատվում են պատասխանատվությունից, եթե դա կապված է եղել անհաղթահարելի ուժի պայմանների (տարերային աղետներ, գազամուղի և ստորգետնյա պահեստ-կայանի վթարներ, իրավասու պետական մարմինների որոշումներ) հետ և, եթե դրանք անմիջականորեն ազդել են պայմանագրային պարտավորությունների կատարման վրա:

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

10.2 Ֆորս-մաժորային պայմանների առաջացման և ավարտի մասին Կողմերը պարտավոր են տեղյակ պահել միմյանց անմիջապես, սակայն ոչ ուշ քան 24 ժամվա ընթացքում:

10.3 Ֆորս-մաժորային պայմանների սկիզբը և ավարտը պետք է հաստատվի այդպիսի պայմանները հաստատող ՀՀ իրավասու մարմնի կողմից:

Հոդված 11 **Այլ պայմաններ**

11.1 Սույն պայմանագրով չկարգավորվող հարցերը լուծվում են համաձայն ՀՀ գործող օրենսդրության:

11.2 Պայմանագրի գործողության ընթացքում ծագող վեճերը լուծվում են բանակցությունների միջոցով: Համաձայնության չգալու դեպքում վեճը լուծվում է Պետական արբիտրաժի միջոցով:

Հոդված 12 **Հաջորդ պայմաններ**

(Սույն հոդվածով ամրագրված պայմանները չպետք է հակասեն սույն պայմանագրի մնացած հոդվածների դրույթներին և ՀՀ գործող օրենսդրությանը:)

Հոդված 13 **Պայմանագրի գործողության ժամկետը**

13.1 Սույն պայմանագիրը ուժի մեջ է մտնում Կողմերի ստորագրելուց և ՀՀ էներգետիկայի հանձնաժողովում գրանցվելուց հետո՝ սկսած «____» _____ 19 __թ. և գործում է մինչև «____» _____ 19 __թ.:
(ամսաթիվ) (ամսաթիվ)

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

13.2 Առաքումները սկսելու մասին Վաճառողը Գնորդին պետք է տեղյակ պահի առաքումները սկսելու ամսաթվից ոչ պակաս քան _____ օր առաջ:

Հոդված 14
Կողմերի իրավաբանական հասցեները

Վաճառող

Հասցեն _____

Հաշվարկային հաշիվ

№ _____

Հեռ. _____

Հեռատիպ _____

Հեռագիր _____

Վաճառող

« _____ » _____ 199 թ.

Գնորդ

Հասցեն _____

Հաշվարկային հաշիվ

№ _____

Հեռ. _____

Հեռատիպ _____

Հեռագիր _____

Գնորդ

« _____ » _____ 199 թ.

ՀՀ էներգետիկայի հանձնաժողով

Գրանցված է « _____ » _____ 19 __ թ.

Գրանցման № _____

Պատրաստող _____
(ստորագրություն)

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

(Հավելված № 1)
«___»_____199__թ
№_____ պայմանագրի

Աղյուսակ № 1

№	Չափումներ	Կիրառվող ստանդարտը	Չափման պահանջվող պարբերությունը	Թույլատրելի ճշտության չափը	Չափաբերման պարբերություններ	Ծանոթություն
1.	Գազի ծախսը և քանակությունը	ՌԴ50-213-80				
ա/	տափողակի վրա ճնշման անկումը՝				Թափող տափօղակ - առնվազն տարին մեկ անգամ	
	մեխանիկական գրանցող սարքեր		անընդհատ	1.5	առնվազն ամիսը մեկ անգամ	
	էլեկտրոնային փոխակերպիչներ		անընդհատ	0.1-0.5	անգամ	
բ/	ճնշումը տափօղակից առաջ՝					
	մեխանիկական գրանցող սարքեր		անընդհատ	1.0	առնվազն ամիսը մեկ անգամ	
	էլեկտրոնային փոխակերպիչներ		անընդհատ	0.1-0.5	անգամ	
գ/	գազի ջերմաստրճանը՝					
	մեխանիկական կամ էլեկտրական գրանցող սարքեր		անընդհատ	1.5	առնվազն ամիսը մեկ անգամ	
	էլեկտրոնային փոխակերպիչներ		անընդհատ	0.1-0.3		
դ/	ծախսի և քանակության հաշվարկում՝					
	-քարտագրերի հիման վրա		օրական 1 անգամ	ոչ ավելի 0.3%	առնվազն ամիսը մեկ անգամ	
	-փոխակերպիչներից ՝ համակարգչային հաշվարկում		անընդհատ	ոչ ավելի 0.1%	առնվազն ամիսը մեկ անգամ	

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

2	Գազի խտությունը	ԳՈՍՏ 17310-86 ԳՈՍՏ 23781-87 ԳՈՍՏ 22667-82 ISO-ի համապատասխան ստանդարտներ, նախապես համաձայնեցված ստանդարտացման մարմինների հետ	առնվազն օրական մեկ անգամ, (բացառությամբ ազատ և տոնական օրերի/	0.2-0.5%	օրական մեկ անգամից մինչև տարին մեկ անգամ, կապված չափման եղանակից և օգտագործվող սարքերի տեսակից	առավելությունը տըր- վում է ինքնաշխատ սարքերին, որոնք ունեն հնարավորություն պարբերական /առնվազն օրական մեկ անգամ/ չափաբերման
3.	Գազի ստորին տեսակարար ջերմարարություն	ԳՈՍՏ 23781-87 ԳՈՍՏ 22667-82 ԳՈՍՏ 27193-86 ԳՈՍՏ 10062-75 ISO-ի համապատասխան ստանդարտներ, նախապես համաձայնեցված ստանդարտացման մարմինների հետ	առնվազն շաբաթը մեկ անգամ	0.2-0.5%	"_""_"	"_""_"
4.	Գազի բաղադրությունը/բացառությամբ ծծմբային նյութերի և խոնավության	ԳՈՍՏ 23781-87 ISO-ի համապատասխան ստանդարտներ, նախապես համաձայնեցված ստանդարտացման մարմինների հետ	"_""_"	կապված առանձին բաղադրիչ ների պակասութ յունի 0.2-5%	"_""_"	"_""_"
5.	Գազի ցողի կետը ըստ ջրի	ԳՈՍՏ 20060 ISO-ի համապատասխան ստանդարտներ, նախապես համաձայնեցված	առնվազն ամիսը մեկ անգամ	1°C	առնվազն տարին մեկ անգամ	առավելությունը տրվում է ինքնաշխատ՝ կոնդենսացիոն

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ

		ստանդարտացման մարմինների հետ				բնույթի սարքերին, որոնք ունեն հնարավորություն պարբերական /առնվազն ամիսը մեկ անգամ/ չափաբերման
--	--	---------------------------------	--	--	--	---

6.	Ծժումբային նյութերի պարունակությունը	ԳՈՍՏ 22387.2-83 ISO-ի համապատասխան ստանդարտներ, նախապես համաձայնեցված ստանդարտացման մարմինների հետ	"_""_""_""	կապված առանձին բաղադրիչն երի պակասությ ունի 5-20%	"_""_""_""	
7.	Գազի մեջ մեխանիկական խարնուրդների պարունակությունը					չի պահանջվում
8.	Բնական գազի նմուշառումը	ԳՈՍՏ 18917-82 ԳՈՍՏ 22387.0-77				

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Ձ Ե Վ